

Talousarviokehys vuoden 2027 talousarvioksi

Hyvinvointi- ja vapaa-aikalautakunta 09.06.2026 § 62
724/02.02.00/2026

Valmistelija: talouspäällikkö Esa Ilanti, etunimi.sukunimi(at)raisio.fi

Kaupunginhallitus päätti (27.4.2026 § 147), että määritteli reunaehdot kaupungin ja lautakuntien vuoden 2027 talousarvioesitysten valmistelulle. Reunaehdot perustuvat ajantasaiseen tietoon kaupungin tulo- ja menoennusteista sekä arvioihin toimintaympäristön muutoksista.

Talousarviokehys 2027–2029 on laadittu seuraavin keskeisin oletuksin ja taustatekijöin:

- **Kustannuskehitys:** Kaupungin toimintakulut kasvavat vuoden 2027 kehyksessä 3,5 %:lla suhteessa vuoden 2026 ennusteeseen. Kuntien peruspalvelujen hintaindeksin ennustetaan nousevan noin +3,6 % vuonna 2027. Palkkakustannusten taustalla on työmarkkinasopimukseen perustuva ~+3,9 % ansiokehitys. Yleinen inflaatio hidastuu arviolta ~+1,5–2 % tasolle. Huomioiden nämä kustannustekijät sekä kaupungin positiivisen väestökehityksen, joka lisää kaupungin palveluiden käyttöä, kustannuskehitys olisi noin 4,6 %. Kehys on erittäin tiukka: palvelut on tuotettava niin, että toimintamenojen kasvu jää keskimäärin kustannustason nousua noin 1 miljoonaa alhaisemmaksi.
- **Verotulot:** Kaupungin verotulojen oletetaan kasvavan noin +3 % vuodesta 2026 vuoteen 2027. Kasvu perustuu lievästi nousevaan työllisyyteen ja palkkasummaan. Yhteisöverotuottoa vähentää vuoden 2027 alussa voimaan astuva yhteisöverokannan lasku (20 % → 18 %), jonka vaikutus Raision verotuloihin on arviolta –0,4 milj. €. Kiinteistöveroprosentit oletetaan ennallaan. Kehyksen veropohjaennuste perustuu Kuntaliiton ja Valtionvarainministeriön arvioon, talouspalveluiden väestöpohja-korjauksilla.
- **Valtionosuudet:** Valtionosuuksiin ei odoteta merkittävää euromääräistä muutosta vuodelle 2027. Peruspalvelujen valtionosuudet pysyvät lähivuosina lähellä vuoden 2026 tasoa, lukuun ottamatta pieniä indeksitarkistuksia ja hallitusohjelman mukaisia leikkauksia. (Siirtyvät TE-palvelutehtävät rahoitetaan valtion toimesta laskennallisesti, mutta tämä tuki ei enää täysimääräisesti kata tehtäväsiirron aiheuttamia menoja; kehyksessä tämä on huomioitu menopuolella, ks. alla.)
- **Muut huomioidut muutokset:** Raamiin sisältyy yhteensä n. 3,1 milj. € nettomenoja kasvattavia pysyviä tekijöitä vuoteen 2027 mennessä. Suurimpia ovat kotoutumisen korvaustulojen väheneminen (valtion tukien leikkaus, vaikutus –0,6 milj. € tuloihin), laskennallisten työttömyyskustannusten muutos (+0,5 milj. € menoihin), yhteisöverotuoton pieneneminen (–0,4 milj. €) sekä kaupungin rahoituskulujen (+0,4 milj. €) ja poistojen (+1,2 milj. €) kasvu investointien myötä. Ilman näitä muutoksia kehyskauden alijäämä olisi vastaavasti pienempi – kuitenkin nämä realiteetit on raamilaskelmassa huomioitava. Lisäksi on huomioitu aikaisemmin tehdyn kasvunhallintaohjelman 0,6 milj. euron edestä.

Lautakuntien tulee valmistella vuoden 2027 talousarvioesityksensä tämän kaupunginhallituksen hyväksymän kehyksen puitteissa:

Ulkoiset tuotot, euro

Lautakunta	Tilinpäätös 2025	Talousarvio 2026	Ennuste 2026	KE-HYS 2027	Muutos suhteessa enn.	Muutos suhteessa TA
Konsemipalvelut	992 413	1 843 897	1 361 147	1 676 537	315 390	-167 360
Kake	8 784 249	6 645 811	8 435 093	8 159 406	-275 688	1 513 595
Lupa	987 735	897 420	895 193	918 468	23 275	21 048
Infra	6 647 131	6 244 817	6 342 409	6 032 312	-310 097	-212 505
Sivi	4 159 445	3 500 413	3 500 413	3 601 424	101 011	101 011
Vala	1 823 590	1 578 200	1 599 739	1 654 332	54 593	76 132
	23 394 563	20 710 558	22 133 994	22 042 478	-91 516 -0,41 %	1 331 920 6,04 %

Ulkoiset kulut, euro

Lautakunta	Tilinpäätös 2025	Talousarvio 2026	Ennuste 2026	KE-HYS 2027	Muutos suhteessa enn.	Muutos suhteessa TA
Konsemipalvelut	6 805 513	7 882 652	7 882 651	8 100 696	218 045	218 044
Kake	9 902 151	10 544 391	10 693 461	11 466 826	773 365	922 435
Lupa	1 386 365	1 557 130	1 565 120	1 618 382	53 262	61 252
Infra	23 255 980	24 201 473	23 967 290	24 575 045	607 755	373 572
Sivi	43 449 790	45 716 366	45 264 622	46 830 994	1 566 371	1 114 628
Vala	4 236 245	4 252 557	4 295 632	4 386 259	90 628	133 702
	89 036 044	94 154 569	93 668 777	96 978 203	3 309 426 3,53 %	2 823 634 2,91 %

Toimintakate, euro

Lautakunta	Tilinpäätös 2025	Talousarvio 2026	Ennuste 2026	KE-HYS 2027	Muutos suhteessa enn.	Muutos suhteessa TA
Konsemipalvelut	5 813 100	6 038 755	6 521 504	6 424 159	-97 345	385 404
Kake	1 117 902	3 898 580	2 258 368	3 307 420	1 049 053	-591 160
Lupa	398 630	659 710	669 927	699 914	29 987	40 204
Infra	16 608 849	17 956 656	17 624 881	18 542 733	917 852	586 077
Sivi	39 290 345	42 215 953	41 764 209	43 229 570	1 465 361	1 013 617
Vala	2 412 655	2 674 357	2 695 893	2 731 928	36 034	57 571
	65 641 481	73 444 011	71 534 783	74 935 725	3 400 942 4,75 %	1 491 714 1,99 %

Esittelijä

Sivistysjohtaja Leena Laakso

Päätösehdotus

Hyvinvointi- ja vapaa-aikalautakunta keskustelelee vuoden 2027 talousarvion laadinnasta ja ohjeistaa talousarvion jatkovalmistelua.

Päätös

Päätösehdotus hyväksyttiin yksimielisesti.